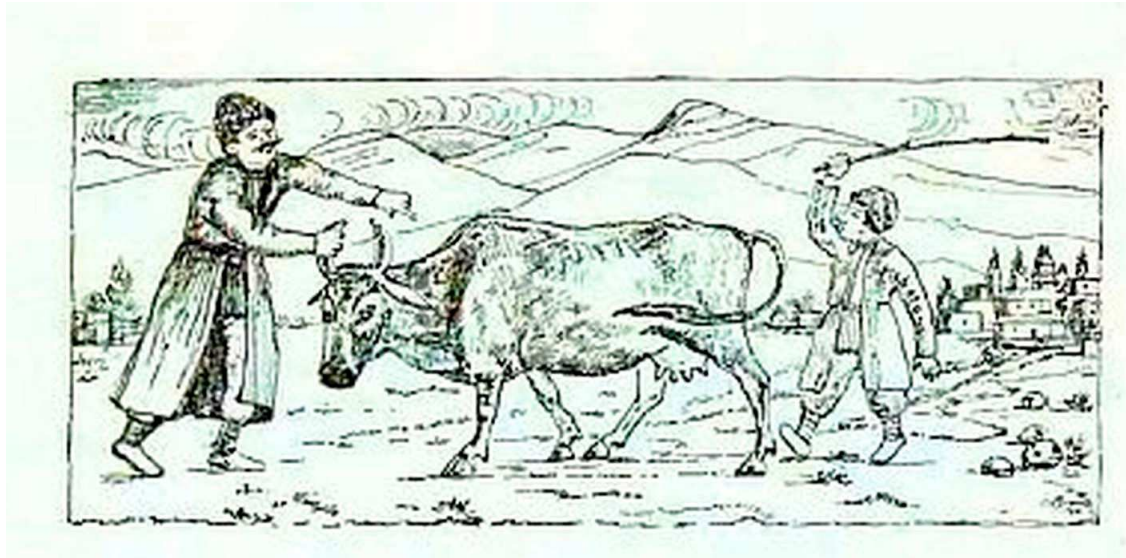

יארן הנבון

קירגיזיה

הפרה הטובה ביותר שלנו, חולבת. "
"פרה?" התחיל לצחוק הרמאי "זו עגלה ולא
פרה! אם תרצה למכור לי אותה אתן לך עבודה
שלושים קרושיי (אגורות)."
"אתה צוחק ממני!" אמר הנער, והוביל את הפרה
הלאה.

בדרך הוא פגש את הרמאי השני.
"מכור לי את העגלה" אמר הרמאי.
"זו פרה ולא עגלה" אמר הנער.
"אל תצחיק אותי" אמר הרמאי "אתן לך עשרה

בעיר אחת חיו שלושה צעירים זלדקנים, כאלה
שהזקן עוד לא כיסה ממש את פניהם, שלושתם
רמאים ידועים בעיר, שמדי יום יצאו לדרך ורימו
שם איכרים פשוטים הבאים מהכפרים.
יום אחד האיכר בשם יארן שלח את בנו הצעיר
העירה, למכור שם פרה.
"ראה בני, אל תמכור את הפרה בפחות משלושה
זלוטים (מטבעות זהב). זו פרה יפה, חולבת."
הנער יצא עם הפרה העירה. אחרי הכפר פגש
אותו אחד הרמאים.
"שלום בחור" אמר הרמאי "אולי תמכור לי את
העגלה הזו."
"שתהיה בריא" ענה בן האיכר "איזו עגלה זו? זו

קרושיי יותר מאשר כל אחד אחר. אם לא תיקח, תצטער. אתה נראה לי איש עני. חבל לי עליך!" הנער לא ענה והוביל את הפרה הלאה. אבל אחר כך חשב:

"אולי אבא טעה ובאמת נתן לי עגלה במקום פרה?"

ובסוף הוא הגיע העירה. כאן פגש אותו הרמאי השלישי.

"תמכור לי את העגלה!"

"זו פרה ולא עגלה" ענה הנער בחוסר בטחון.

"זו עגלה" התעקש הרמאי "למה שארמה אתך?"

תמכור לי אותה ותקבל עשרים קרושיי יותר ממה

שייתן לך כל אחד אחר."

"איזה פלא?" השתומם הנער "כל אלה שפגשתי

אומרים כי זו עגלה ולא פרה. אולי זה באמת

כך?"

ואז אמר:

"טוב, קח אותה ושלים."

הוא לקח את הכסף וחזר הביתה.

"אבא, מדוע אמרת על העגלה כי זו פרה? כל

אלה שפגשתי אמרו שזו עגלה. ומכרתי אותה

בהרבה כסף - ארבעים וחמשה קרושיי!"

"מה אתה, חמור?" כעס האב "ספר, מי רימה

אתך?"

"אינני יודע, אבא, היו שלושה, וכולם דלי זקן."

"הזלדקנים? עכשיו אני יודע" אמר אבא "אתנקם

בהם."

יארו היה איש שקט ונבון, אך לא היה לו הרבה

כסף. הוא הלך לשכן וביקש:

"תלווה לי שלושה זלוטי."

נתן לו השכן את הכסף. יארו חזר הביתה, לקח

חמור והוביל אותו העירה. בדרך ראה מרחוק את

אחד מזלדקנים. אז שם את המטבעות תחת זנבו

של החמור. כאשר הרמאי עבר לידו יארו נתן

לחמור מכה. החמור הניף את זנבו ומטבע אחד נפל על הארץ. יארו לא מיהר, הרים את המטבע ושם לכיס.

הזלדקן ראה זאת וקרא:

"חבר! תמכור לי את החמור!"

"לא ידידי, לחמור הזה אין מחיר. גם אילו אספת כספים של כל האבות והסבים שלך, לא היית יכול לשלם עבורו."

ויארו הלך הלאה. וכאשר פגש את הרמאי השני שוב הכה את החמור. שוב נפל מטבע זהב מזנב החמור ויארו שם אותו בכיס. כך גם עשה יארו עם הרמאי השלישי. שלושתם ראו איך לחמור יוצא זהב מתחת הישבן והתחילו לנדנד:

"תמכור לנו את החמור, חבר! תמכור את

החמור!"

"אתם מטורפים או מה? אין לכם מספיק כספים כדי לקנות חמור כזה. אוכל לעשות רק דבר אחד

- עבור סכום כסף לא גדול אשאיר לכם את

החמור לעשרים וארבע שעות, לא יותר."

"לא, תן לנו אותו לפחות לשלושה ימים!"

כך התחיל המשא ומתן ובסוף יארו נתן להם את החמור לשבוע תמורת שמונה אלפים קרושיי.

אחד הזלדקנים לקח את החמור אליו. הוא שמר עליו זמן מה, אבל החמור לא הפיק לו דבר פרט לזבל. הרמאי לא סיפר דבר לחבריו ואחרי זמן

מסר את החמור. גם הם החזיקו את החמור זמן מה וגם הם לא הצליחו להפיק ממנו זהב.

"איזה רמאי יארו זה" הם התחילו לקרוא "רימה

אותנו ולקח את כספינו."

ויארו, אחרי שחזר הביתה, התחיל לחשוב איך

לנהוג הלאה. הוא ידע שלא קל יהיה להתפטר

מהרמאים הזלדקנים ושהם ירצו פיצוי על

התעלול שעשה להם עם החמור. על קן הלך

וקנה לו שתי ארנבות תמורת שלושה זלוטים.

היה לו עכשיו כסף רב מעסקת החמור. ישים יד
בכיס אחד, ושם זהב. ישים בשני, שם כסף.
הוא הביא את הארנבות הביתה ואמר לאשתו:
"אלך בבוקר לעבוד בשדה, ואת תשמרי ארנבת
אחת אצלך. את השנייה אקח אתי. אם יבואו
הזלדקנים הרמאים, שלחי אותם אלי ובינתיים
תתחילי להכין עשרים מנות שונות של מאכלים.
אני רוצה עוד פעם לעשות להם תעלול!" והוא יצא
לשדה.
בבוקר באו בריצה הזלדקנים חסרי נשימה.
"איפה הרמאי יארו?" שאלו.
"עובד בשדה" ענתה האישה.
הרמאים רצו ליארו לשדה. התנפלו עליו וכמעט
ופירקו אותו לחתיכות מרוב זעם.
"אבל חברים" אמר להם יארו "למה לכם לכעוס!
אפצה אתכם. הכסף אצלי בבית. חכו, אגמור את
מה שהתחלתי כאן ונלך ביחד הביתה. נאכל שם

ותקבלו פיצוי. לא אכלתי את הכסף!"
אחר כך הוא הוציא מכיס מעילו את הארנבת
ואמר:
"ארנבתי, רוצי הביתה, אמרי לאשתי להכין
ארוחה יפה כי יבואו אלינו אורחים לצהריים"
ושחרר את הארנבת.
הארנבת רצה מיד להרים, אך הזלדקנים הרמאים
נראה כאילו היא רצה ישר לביתו של יארו. והוא
פנה אליהם ואמר:
"עכשיו בואו אלי. נאכל שם תקבלו את הכסף.
התבדחתי בעניין החמור, אבל אני לא שייך לאלה
שמרמים ורוצים להתעשר מתעלולים."
כשהתקרבו הביתה קרא יארו:
"הי, אישה! תוציא לנו את הכיבוד!"
האישה התחילה לפרוס על השולחן עשרים סוגים
של דברי מאכל. הזלדקנים השתוממו:

"איזו ארנבת חכמה גידל יארו!" חשבו לעצמם.
ויארו אמר:
"תאכלו בשקט, ידידים! תכף אלך ואתן לכם את
הכספים!"
אחרי שאכלו קרא יארו שוב:
"אישה, תביאי את המפתח. צריך להוציא את
הכסף ולהחזיר להם!"
האישה השתהתה קצת ויארו לקח מקל ועשה
רושם כאילו הוא כועס מאוד ולו לא נוכחות
האורחים היה מרביץ לה.
"אין דבר, תירגע" אמרו הרמאים "לא נחוץ לנו
הכסף, מוטב שתמכור לנו את הארנבת."
"לא, את הארנבת לא אוכל למכור לכם! מספיק
שמכרתי לכם את החמור, ועכשיו אתם רוצים עוד
את הארנבת."
אך הרמאים היו חמדנים. הם חשבו:
"הארנבת המאולפת לא רק תחזיר לנו את מה

ששילמנו עבור החמור אלא תביא לנו עוד הכנסה
נוספת יפה."

על כן לא התמקחו הרבה ושלמו עבור הארנבת
את מה ששילמו על החמור והלכו שמחים עם
הרכישה החדשה.

אחרי שעברו כברת דרך הוציאו את הארנבת
מהשק ואמרו לה:

"לכי ותגידי לנשותינו שתתחיל להכין לנו ארוחת
צהריים!" ושחררו אותה.

הארנבת לא השתהה ומיד התחילה לרוץ..

כשהרמאים הגיעו הביתה וראו כי האוכל עדיין לא
מוכן, הם קודם התנקמו קשה בנשותיהם. אך
הנשים נשבעו ששום ארנבת לא הגיעה לבתיהן.

ורק אז הרמאים הצעירים הבינו שיארו הפיל
אותם בפח ומיד חזרו להתנקם בו.

אך יארו היה מוכן גם לכך. הוא לקח שלפוחית
של חזיר, מלא אותה בדם ואמר לאשתו:

הרמאים בוודאי יחזרו תכף. לבשי את השלפוחית
על הבטן. כשהם יבואו אגיד לך 'תביאי את
המפתח' ואת אל תזוזי ממקומך, כאילו לא
אמרתי דבר. אני אצעק עליך בכעס גדול, אבל אל
תשימי לב לכך. ואז אכה בך בסכין כאילו הרגתי
אותך. אל תפחדי. אתקע את הסכין בשלפוחית
שעליך, היא מלאה בדם החזיר. וכשהדם יפרוץ,
תשכבי על הארץ כמו מתה."

"הבנתי" ענתה האישה ולבשה את השלפוחית.

כשבדלת הבית הופיעו שלושת הרמאים יארו נתן
צעקה לאישה:

"תביאי הנה את המפתח. צריך להחזיר להם את
הכסף!"

אך האישה לא זזה ממקומה.

"מה, לא שמעת? אני אומר לך – תביאי את

המפתח!"

"עזוב אותי. אינני יודעת איזה מפתח ואיפה הוא!"

מרב הפחד נפשם של הרמאים הפכה כמו גרעיני
דחן. הם מצאו איכשהו את הדלת, נמלטו מיארו
האיום ולא חזרו יותר.
ויארו ואשתו חיבקו זה את זה והתחילו לרקוד
מרב שמחה שהתפטרו מהרמאים.

ענתה אשתו.
"מה את לא יודעת? המפתח לכספים! תביאי
אותו מהר!"
"אל תצעק עלי! אין לי כל מפתח!"
"תביא מפתח או אשחט אתך!"
"רק תנסה, עריץ שכמותך!"
ואז יארו, כאילו השתגע מכעס, תפס את אשתו
בשערות, משך לפינה, הפיל אותה על הארץ
ותקע סכין בשלפוחית שעל גופה. ניתז זרם דם
מהשלפוחית והאישה עצמה את עיניה ושכבה
בפינה כמו מתה.
הרמאים הצעירים נבהלו. הם חשדו שעלולים
להאשים גם אותם על הרצח. הם רצו לדלת אך
ברוב הבהלה לא יכלו למצוא אותה.
ויארו התחיל לצעוק:
"נבלות! בגללכם הרגתי את אשתי! עכשיו
תורכם! לא תצליחו לברוח מהסכין שלי!"